

Министерство образования Республики Беларусь

Учреждение образования
«Гомельский государственный университет
имени Франциска Скорины»

**ПРОБЛЕМЫ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ
НАСЕЛЕНИЯ, ПРОЖИВАЮЩЕГО
В УСЛОВИЯХ НЕБЛАГОПРИЯТНЫХ ФАКТОРОВ
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ**

*Материалы
XII Международной
научно-практической конференции*

(Гомель, 5–6 октября 2017 года)

В двух частях

Часть 1

Гомель
ГГУ им. Ф. Скорины
2017

УДК 796.011.1(082)

В сборнике представлены материалы XII Международной научно-практической конференции УО «ГГУ имени Ф. Скорины», которые охватывают проблемы оздоровления и тренировочной деятельности в условиях неблагоприятных факторов окружающей среды.

Издание состоит из двух частей. В первой части помещены материалы о физическом воспитании дошкольников, учащихся, студентов и взрослого населения, проживающих в различных экосредах. Также рассматриваются вопросы оздоровительных технологий в системе физической культуры и спорта.

Рассчитан на специалистов в области физической культуры и спорта.

Сборник печатается в авторской редакции. Авторы несут ответственность за качество подготовленных материалов и точность цитирования.

Редакционная коллегия:

О. М. Демиденко (гл. редактор), Г. И. Нарский (зам. гл. редактора),
А. С. Малиновский (отв. редактор), С. В. Севдалев (отв. секретарь),
В. А. Барков, В. Г. Никитушкин, О. А. Ковалева,
К. К. Бондаренко, А. И. Босенко, С. В. Шеренда,
М. В. Коняхин, А. Е. Бондаренко, Е. В. Осипенко

ISBN 978-985-577-348-2 (Ч. 1)
ISBN 978-985-577-347-5

© Учреждение образования
«Гомельский государственный
университет им. Ф. Скорины», 2017

О. Т. Кузнєцова, канд. пед. наук, доц.

Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна

СФОРМОВАНІСТЬ ОЗДОРОВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗА ПОКАЗНИКАМИ МОТИВАЦІЙНОГО КРИТЕРІЮ

СФОРМИРОВАННОСТЬ ОЗДОРОВИТЕЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ ПО ПОКАЗАТЕЛЯМ МОТИВАЦИОННОГО КРИТЕРИЯ

***Аннотація.** В статті приводиться авторська система формування мотиваційно-ціннісного відношення у студентської молоді до процесу їх фізичного виховання та спорту, що сприяє активізації їх фізичної активності. Експериментальні дані переконливо свідчать, що студенти експериментальних груп менше пропускають навчальні заняття по фізичному вихованню, частіше відвідують заняття в оздоровчих секціях, більше уваги приділяють виконанню ранньої гігієнічної гімнастики та спортивно-масовим заходам, що проводяться в університеті.*

В основі оновленої методичної системи лежить формування мотиваційно-ціннісного, когнітивного та діяльнісного компонентів оздоровчої компетентності студентів. *Мотиваційно-ціннісний компонент* оздоровчої компетентності передбачає наявність у студентів стійкого інтересу та мотивації до здоров'язбережувальної діяльності, ставлення до свого власного розвитку як до підґрунтя професійного росту і морального вдосконалення, здатність до рефлексії та саморегуляції поведінки й емоційних станів. Вибір мотиваційно-ціннісного компоненту пов'язаний з тим, що цінності є важливою умовою формування готовності особистості до будь-якої діяльності [2].

На основі вищезазначених структурних компонентів визначено критерії (*мотиваційний, змістовий, процесуальний*), показники та рівні (*високий, достатній, середній, низький*) сформованості готовності майбутніх фахівців технічної галузі до застосування оздоровчих технологій в процесі фізичного виховання та життєдіяльності.

Мотиваційний критерій готовності майбутніх фахівців до застосування оздоровчих технологій трактується як система усвідомлених та особисто набутих потреб і мотивів до здорового способу життя, вдосконалення життєдіяльності на засадах самореалізації особистості у сфері фізичної культури поряд з професійним становленням, що дає змогу реалізувати індивідуальну програму саморозвитку, самовиховання і самоосвіти до об'єктивно заданої програми професійного й особистісного розвитку. Сформованість мотиваційного критерію, без перебільшення, є досить значущою в структурі фізкультурно-оздоровчої компетентності студентів, оскільки, сформованість показників даного критерію є генеруючою, спонукальною силою до оволодіння особистістю необхідними знаннями, вміннями, наявність яких є фундаментальною базою змістовного наповнення заявленого феномену [2]. Даний критерій передбачає оцінювання наступних показників:

- розуміння цінності власного здоров'я та здоров'я оточуючих;
- мотиваційно-ціннісне ставлення до навчального процесу з фізичного виховання та засобів фізичної культури і спорту, стан самостійної роботи з фізичного виховання;
- націленість на здоров'язбережувальну діяльність у особистісному та професійному планах.

На основі цих показників визначалася ефективність методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення контрольних (КГ1, КГ2) і експериментальних (ЕГ1, ЕГ2) груп. Студенти, які відвідували заняття з фізичного виховання у факультативній формі, поза розкладом академічних занять в університеті складали КГ1 і ЕГ1. Студенти, які займалися за традиційною системою навчання з дисципліни «Фізичне виховання» з обов'язковим відвідуванням занять за розкладом складали КГ2 і ЕГ2.

Сформованість оздоровчої компетентності студентів за мотиваційним критерієм відбувалося за допомогою тестів-опитувальників. Перш ніж ми схарактеризуємо отримані результати за вказаним критерієм, спочатку звернемось до аналізу результатів за окремими показниками мотиваційного критерію, серед яких «розуміння цінності власного здоров'я та здоров'я оточуючих». Визначення першого показника мотиваційного критерію відбувалось за допомогою методики «ціннісні орієнтації» М. Рокіча [1, с. 204–205], відповідно якої було встановлено, що 15,25 % студентів КГ1 та 18,18 % студентів ЕК1, які відвідують факультативні заняття з фізичного виховання поставили здоров'я на перше місце серед запропонованих термінальних цінностей. Значно відмінні від попередніх відповіді студентів-старшокурсників, які відвідують обов'язкові заняття з дисципліни «Фізичне виховання» – 26,56 % КГ2 та 39,39 % ЕГ2. Трохи більше студентів усіх груп (32,20 % КГ1 і 33,33 % ЕГ1; 28,13% КГ2 і 18,18 % ЕГ2) було віднесено до середнього рівня за вказаним показником. Між тим у переважній більшості студентів власне здоров'я займало провідне місце в особистому житті (72,88 % КГ1 і 77,27 % ЕГ1; 78,12 % КГ2 і 80,30 % ЕГ2). Зауважимо, що до достатнього рівня за зазначеним показником мотиваційного критерію ми відносили тих студентів, які поставили здоров'я на друге місце; до середнього – на третє місце у структурі пропонованих цінностей. До низького рівня належали студенти, які вважали, що здоров'я не входить до трійки найвищих цінностей для особистості.

Вивчення мотивації студентів до фізкультурно-оздоровчої діяльності здійснювалося шляхом анкетування студентів, що дозволило виділити чотири рівні мотивації у студентів. До *низького рівня* належать студенти, що характеризуються нечисленністю позитивних мотивів. До *середнього рівня* ввійшли студенти, які усвідомлюють важливість занять фізичною культурою і спортом у життєдіяльності сучасної людини. Для *достатнього рівня* характерне відчуття студентами обов'язку, пізнавальних інтересів, мотивів і потреб до занять фізичною культурою. *Високий рівень* мотивації відрізняє глибоке усвідомлення необхідності і потреби занять фізичною культурою та наявність мети і конкретних практичних шляхів її досягнення. Впровадження методичної системи у навчальний процес студентів експериментальних груп докорінно змінило їх ставлення до занять фізичною культурою, сприяло формуванню мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Дослідження динаміки формування мотивації у навчальному процесі з фізичного виховання показало суттєвий приріст кількості студентів експериментальних груп, що знаходяться на високому рівні мотивації з 0,00 % на початку експерименту до 6,90 % після завершення в студентів ЕГ1 і з 2,94 % на початку до 12,50 % після завершення в студентів ЕГ2. Помітне також збільшення кількості студентів, які досягли достатнього рівня мотивації: з 0,00 % до 6,90 % в студентів ЕГ1 і з 2,94 % до 9,38 % в студентів ЕГ2 та середнього з 22,58 % до 48,27 % в студентів ЕГ1 і з 29,41 % до 50,00 % в студентів ЕГ2 за рахунок значного їх зменшення на низькому рівні з 77,42 % до 37,93 % в ЕГ1 і з

64,71 % до 28,12 % в ЕГ2, тобто за рахунок тих студентів, що були не зацікавлені фізичним вихованням. Аналогічно збільшилася кількість студенток з високим рівнем, відповідно з 0,00 % до 8,11 % в ЕГ1 і з 2,77 % до 8,82 в ЕГ2 за рахунок їх зменшення на нижчих рівнях.

Підвищення показників мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності відбулося за рахунок упровадження у навчальний процес з фізичного виховання методичної системи застосування оздоровчих технологій, яка активізувала внутрішню мотивацію студентів експериментальних груп. У контрольних чоловічих групах відбулося незначне збільшення кількості студентів, що знаходилися на високому і достатньому рівнях, а у жіночих групах суттєвих змін майже не відбулося. Отримані дані дозволяють стверджувати, що мотивація до фізкультурно-оздоровчої діяльності у студентів може успішно формуватися у навчальному процесі з фізичного виховання, який проводиться за новою методичною системою.

Наступний показник мотиваційного критерію «націленість на оздоровчу діяльність у особистісному та професійному планах» є досить близьким до попереднього, між тим має доволі суттєві відмінності. У даному випадку нам важливо було визначити наскільки студенти мають схильність до реальних практичних дій у контексті фізкультурно-оздоровчої діяльності в особистому та професійному планах. Визначення рівня відповідної спрямованості студентів відбувалося за допомогою авторської анкети.

Перш ніж безпосередньо перейти до опису отриманих результатів, зазначимо, що при опитуванні студентів ми прагнули підібрати такі питання, які дозволяли б з різних кутів поглянути на реальний стан справ у зазначеному аспекті. Переважно це стосувалося питань як в особистісному, так і в професійному контекстах. Так відповідаючи на питання «Чи є у Вас переконання, що систематичне виконання на практиці правильно побудованої індивідуальної оздоровчої системи може позитивно вплинути на стан Вашого здоров'я в усіх його аспектах?» 68,97 % студентів-чоловіків експериментальної групи ЕГ1 та 75,00 % студентів ЕГ2 відповіли «Так». Така сама відповідь була в 61,54 % студентів контрольної групи КГ1 і в 69,00 % студентів контрольної групи КГ2.

Відповіді жінок експериментальних та контрольних груп були аналогічні. Натомість на питання «Чи застосовуєте Ви на практиці малі форми активного відпочинку (фізкультурна мікропауза, фізкультурна хвилинка)?» відповіді студентів ЕГ1 (і жінок, і чоловіків) відрізнялися від ЕГ2. Лише 39,72 % студентів експериментальної групи ЕГ1 дали таку ж відповідь. Результати студентів старших курсів, які регулярно відвідували академічні заняття за розкладом значно вище – 53,13 %. Узагальнюючи відповіді на питання, що стосуються безпосереднього дотримання студентами на практиці окремих компонентів здорового способу життя, ми мали згоду переконатись, що більш як 25,08 % (21,87 % експериментальної групи ЕГ2 і 26,92 % ЕГ1 та 23,08 % КГ1 і 20,69 % контрольної групи КГ2) не використовують природні чинники з метою зміцнення здоров'я, підвищення працездатності та стійкості до захворювань, не приймають участь в туристичних походах вихідного дня, не дотримуються здорового харчування. Між тим, 75,00 % студентів експериментальної групи ЕГ2 і 72,41 студентів ЕГ1; 65,52 % студентів контрольної групи КГ2 і 65,38 % студентів КГ1 впевнені, що застосовують на практиці оздоровчі технології з метою збереження та зміцнення власного здоров'я і забезпечення ефективної професійної діяльності.

Наступне питання, на якому, на наш погляд, доцільно зупинитись, стосувалося визначення спрямованості студентів до здоров'язбережувальної діяльності у професійному відношенні. Так, на питання «Чи здатні Ви за допомогою засобів фізичної культури та дотримання засад здорового способу життя підтримувати оптимальний рівень власної психофізичної стійкості для забезпечення дієздатності?» нами було зафіксовано відповідь «Так» у 68,97 % студентів експериментальної групи ЕГ1 і 62,50 % студентів ЕГ2 та у 57,69 % студентів контрольної групи КГ1 та у 62,07 % студентів

КГ2. Узагальнюючі відповіді по усім питанням в тесті-опитувальнику після завершення педагогічного експерименту, ми отримали наступні результати: переважна більшість студентів усіх груп мали достатній рівень спрямування на здоров'язбережувальну діяльність в особистісному та професійному планах.

Отже, узагальнюючи отриманні (на етапі підсумкового контролю) дані за всіма показниками, а також співставляючи їх з результатами констатувального експерименту, цілком виправдано виокремити значні зрушення в контексті сформованості мотиваційного критерію в експериментальних групах й помітно менші в контрольних (табл.).

Проведені нами дослідження дають підстави стверджувати, що фізичне виховання у вищих навчальних закладах є важливим засобом зміцнення здоров'я, підвищення рівня працездатності та невід'ємною частиною загальної професійної підготовки майбутніх фахівців до трудової діяльності. Отримання студентами певної системи знань, умінь, навичок і оздоровчих компетентностей при виконанні різних фізичних вправ сприяє підготовці до життєдіяльності, розширює і формує науково-пізнавальний потенціал студентів, забезпечує збереження здоров'я та формує у майбутніх батьків навички залучення своїх дітей до регулярних занять фізичними вправами, участі у спортивно-масових і фізкультурно-оздоровчих заходах.

Таблиця – Сформованість оздоровчої компетентності студентів за показниками мотиваційного критерію на етапі підсумкового контролю (%)

Етапи контролю	Рівні	Показники											
		Розуміння цінності власного здоров'я та здоров'я оточуючих Методика «Ціннісні орієнтації» (М. Рокіч)				Мотиваційно-ціннісне ставлення до навчального процесу з фізичного виховання та засобів фізичної культури і спорту				Мотивація до самостійної оздоровчої діяльності у особистісному та професійному планах			
		<i>чоловіки</i>											
	ЕГ 1	КГ1	ЕГ2	КГ2	ЕГ1	КГ 1	ЕГ2	КГ2	ЕГ1	КГ1	ЕГ2	КГ 2	
Підсумковий контроль	В	13,7 9	11,54	46,88	34,48	6,90	–	12,50	3,45	27,59	19,23	34,38	31,0 4
	Д	24,1 4	23,08	15,62	20,69	6,90	–	9,38	3,45	31,03	30,77	28,12	24,1 4
	С	34,4 8	34,61	12,50	24,14	48,27	30,7 7	50,00	27,58	17,24	26,92	21,88	24,1 4
	Н	27,5 9	30,77	25,00	20,69	37,93	69,2 3	28,12	65,52	24,14	23,08	15,62	20,6 8
		<i>жінки</i>											
		ЕГ 1	КГ1	ЕГ2	КГ2	ЕГ1	КГ 1	ЕГ2	КГ2	ЕГ1	КГ1	ЕГ2	КГ 2
	В	21,6 2	18,18	32,35	20,00	8,11	3,03	8,82	2,86	24,32	21,21	41,18	34,2 9
	Д	27,0 3	27,27	29,41	25,71	10,81	3,03	17,65	5,72	27,03	27,27	26,47	31,4 3
	С	32,4 3	33,33	23,53	31,43	45,95	42,4 2	41,18	37,13	29,73	30,30	17,65	17,1 4
	Н	18,9 2	21,22	14,71	22,86	35,13	51,5 2	32,35	54,29	18,92	21,21	14,71	17,1 4

Дослідження також підтвердили, що тільки цілеспрямована методична робота над формуванням мотиваційно-ціннісного ставлення до процесу фізичного виховання та засобів фізичної культури і спорту сприяє активізації рухової (фізичної) активності студентської молоді. Експериментальні дані показують, що студенти експериментальних груп менше пропускають навчальні заняття з фізичного виховання, частіше відвідують

заняття в оздоровчих секціях, більше уваги приділяють виконанню ранкової гігієнічної гімнастики та спортивно-масовим заходам, що проводяться в університеті. Відповідно, такі розбіжності у показниках упродовж експерименту заздалегідь спонукають студентів експериментальних груп до успішної фізкультурно-оздоровчій діяльності і позитивного результату з фізичного виховання.

Література

1. Єлізаров В.П. Формування валеологічної компетентності студентів у позааудиторній виховній роботі університету. Дис....к.п.н. зі спец. 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я). – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 223 с.

2. Кузнєцова О.Т. Створення методичної системи застосування оздоровчих технологій на основі сформованості мотиваційної сфери у студентів / О.Т. Кузнєцова // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15 : Наук.-пед. проблеми фіз. культури (фіз. культура і спорт) : Зб. наук. пр. – Київ, 2016. – Випуск 3К1 (70) 16. – С. 66–71.

СОДЕРЖАНИЕ

МЕДИКО–БИОЛОГИЧЕСКИЕ И ПСИХОЛОГО–ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ДОШКОЛЬНИКОВ, УЧАЩИХСЯ, СТУДЕНТОВ И ВЗРОСЛОГО НАСЕЛЕНИЯ, ПРОЖИВАЮЩИХ В РАЗЛИЧНЫХ ЭКОСРЕДАХ

Азимок О. П., Новик Г. В., Минковская З. Г. Сравнительный анализ уровня тренированности и функционального состояния сердечно-сосудистой системы с помощью теста Кверга у студенток 1 и 2 курсов основного отделения ГомГМУ.....	4
Аношко В. Г., Аношко С. Г., Старовойтова Ю. В. Актуальные проблемы валеологического воспитания.....	6
Asienkiewicz R. Zachowania zdrowotne młodzieży akademickiej uniwersytetu zielonogórskiego badanej w roku akademickim 2015/2016.....	8
Барков В. А., Минахметов В. Р., Ленковец С. И. Применение в младших классах подвижных игр и эстафет на учебных занятиях «час здоровья и спорта».....	22
Борисок А. А. Оптимизация двигательной активности воспитанников средней группы в спортивном зале.....	24
Босенко А. И., Дышель Г. А., Топчий М. С. Оценка адаптационных возможностей кровообращения школьниц в условиях разной мотивации деятельности.....	26
Бугаевский К. А. Особенности ряда антропометрических и морфологических показателей студенток низкого роста.....	30
Буцько А. В. Проблема физкультурного образования и активности в самостоятельной работе студентов.....	33
Васильева Е. А., Суглоб В. А., Осецкая Е. Н. Оздоровительная аэробика как средство повышения физического развития и физической подготовленности школьниц 13-15 лет	36
Волчок О. В., Сони́на Н. В., Смольский С. М. Пропаганда здорового образа жизни – одно из направлений работы учителя физической культуры с родителями.....	38
Герасевич А. Н., Асенкевич Р., Пархоц Е. Г., Титаренко Я. В., Олексюк А. П. Комплексная оценка уровня физического развития детей и молодежи региона.....	41
Герасевич А. Н., Пархоц Е. Г., Титаренко Я. В., Олексюк А. П. Вариабельность сердечного ритма в оценке адаптивных возможностей организма в процессе обучения и физического воспитания.....	44
Глебова Л. А. Мотивация к занятиям по физической культуре у студентов непрофильных специальностей.....	47
Горовой В. А., Блоцкий С. М. Использование сюжетных занятий в физическом воспитании старших дошкольников.....	49
Даниленко О. С., Тозик О. В. К вопросу мониторинга физического состояния учащихся.....	52
Дворак В. Н., Киреева Г. В. Психолого-педагогические аспекты разработки проекта «Предупреждение травматизма занимающихся физической культурой».....	55
Дедулевич М. Н. Физическая подготовка детей к школе.....	57
Дойняк И. П., Дойняк Ю. П. Дидактические основы использования интерактивного подхода в управлении процессом развития двигательной сферы младших школьников...	60
Долинський Б. Т. Роль фізичного виховання у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи.....	62
Досин Ю. М., Игонина Е. Н. Общий анализ вариабельности сердечного ритма у студентов, занимающихся физической культурой и спортом.....	65
Дудорова Л. Ю. Аналіз стану здоров'я студентів технічних спеціальностей ВНЗ у залежності від способу життя та біологічних факторів.....	68
Заколотная Е. Е. Любовь как главный критерий содержания духовно-нравственного образования студентов-спортсменов.....	73

Золотухина Т. В., Гаврилович Н. Н. Функциональные возможности и особенности адаптации организма студентов во время учебы в вузе.....	76
Иванов С. А., Рудинская А. В. Исследование уровня физической подготовленности абитуриентов специальности 1-03 02 01 «Физическая культура».....	79
Иванов С. А., Рудинская А. В. Сравнительный анализ физической подготовленности абитуриентов специальности 1-03 02 01 «Физическая культура» 2015 и 2016 гг. поступления в УО «ГГУ им. Ф. Скорины».....	82
Иголина Е. Н. Взаимосвязь сердечно-сосудистой системы и двигательного режима студентов.....	85
Калиниченко И. А., Латина А. А. Роль системы физического воспитания в общеобразовательных школах в профилактике табакокурения.....	88
Клинов В. В., Клинова И. В. Состояние культуры досуга старшеклассников сельских школ.....	91
Колосовская Л. А. Сравнительный анализ вегетативной нервной системы студентов СУО в разные годы обучения.....	94
Котovenко С. В. Нозологическая характеристика заболеваний школьников г. Гомеля, отнесенных к группам СМГ.....	97
Котovenко С. В., Белых А. А., Литовкин Н. П. Физические нагрузки и здоровье студентов.....	99
Кошкин Е. В., Шукюрова К. В. Значимость изучения боевых приемов борьбы как составляющих физической подготовки курсантов ФСИН России.....	103
Кошкин Е. В. Развитие физических качеств сотрудников уголовно-исполнительной системы на основе интересов к физкультурной деятельности.....	106
Кротова В. Ю. Психолого-педагогические особенности физического воспитания детей старшего дошкольного возраста.....	109
Кузнцова О. Т. Сформованість оздоровчої компетентності студентів за показниками мотиваційного критерію.....	112
Кузнцова З. М., Хамитов М. И. Подготовка учащихся к выполнению норматива V ступени комплекса ГТО по бегу на лыжах в условиях промышленного города.....	116
Кульбеда В. С., Кацубо Е. А., Чевелев А. В. Сравнительный анализ средних показателей функциональных проб студентов основного отделения.....	119
Купчинов Р. И. Система психофизического образования.....	120
Курако А. А., Маджаров А. П., Везенкова И. П. Технология обучения методике проведения подвижных игр и эстафет под музыкальное сопровождение на занятиях по учебной дисциплине «Гимнастика и методика преподавания».....	123
Логвина Т. Ю. Развитие познавательных способностей у дошкольников от 4 до 7 лет в нерегламентированной деятельности.....	126
Логинов С. И. Особенности повседневной физической активности взрослого населения в условиях урбанизированного Югорского Севера.....	130
Ломако С. А., Игнатушкин Р. Г., Семененко К. С. Анализ показателей физического качества «гибкость» девушек I курса основного отделения.....	133
Малявко А. А., Игнатушкин Р. Г. Анализ изменения работоспособности организма с использованием пробы Серкина у студентов I курса основного отделения ГомГМУ....	134
Манжелей И. В. Педагогический потенциал спортивной среды вуза.....	136
Маркевич О. П., Медведев В. А. Физическое воспитание студенческой молодежи на современном этапе.....	139
Мархоцкий Я. Л., Абрамович П. А., Цыркунова Г. М. Медико-биологические и физические проблемы населения при малоподвижном образе жизни.....	142
Метелица А. Н. Структура учебной мотивации посещения уроков физической культуры и здоровья учащихся, обучающихся в учреждениях среднего общего образования.....	144
Минковская З. Г., Азимок О. П., Малявко А. А. Влияние терренкура на функциональное состояние сердечно-сосудистой и дыхательной систем у студентов.....	147
Мисюра А. А. Физкультминутка как форма организации физкультурно-оздоровительных занятий со школьниками.....	149

Назмутдинова В. И., Журавлева–Ярцева А. А., Назмутдинова Г. И. Некоторые показатели функционального состояния сердечно-сосудистой системы сельских дошкольников юга Тюменской области в неблагоприятных экологических условиях....	152
Нарскин Г. И., Масло И. М., Масло М. М. К вопросу о коррекции осанки у детей дошкольного возраста.....	155
Никитушкин В. Г., Нарскин А. Г., Ключников А. В. О необходимости совершенствования физической подготовки курсантов инженерных институтов МЧС Республики Беларусь.....	157
Осипенко Е. В., Старченко В. Н. Влияние практических занятий по спортивной метрологии на умственную работоспособность студентов факультета физической культуры.....	159
Осянин В. Н., Кошман В. В. Подвижные игры как средство укрепления здоровья студентов в процессе физического воспитания.....	162
Патрушева Л. В., Коробков В. В. Плавание как эффективный вид двигательной активности для детей грудного возраста.....	165
Полещук А. М. Использование предметных ориентиров на уроках физической культуры и здоровья у младших школьников с интеллектуальной недостаточностью... ..	168
Поливач А. Н., Василец А. Н. Динамика роста показателей функциональной работоспособности сердечно-сосудистой системы студентов.....	171
Полиевский С. А. Тепловой режим спортивных залов.....	172
Пунтус В. А., Бондаренко А. Е., Пунтус В. А. Влияние прыжков через скакалку на результат прыжка в длину с места.....	175
Сергеенко А. Н., Сергеенко Н. И., Курьян К. Н. Психологические средства восстановления работоспособности.....	177
Синявский Н. И., Фурсов А. В. Физическая подготовленность школьников 11–12 лет по обязательным нормативам комплекса ГТО.....	179
Снежицкий П. В., Григоревич В. В., Марчук А. Н., Снежицкая О. С. Формирование когнитивного компонента двигательной культуры и здорового образа жизни специалистов аграрного профиля в процессе курсовой подготовки.....	181
Снежицкий П. В., Тарас А. М., Марчук А. Н., Городилин С. К. Двигательная культура и образ жизни специалистов аграрного профиля.....	184
Старовойтова Ю. В., Аношко С. Г., Аношко В. Г. Путь к сохранению своего психологического здоровья.....	187
Старченко В. Н., Метелица А. Н. Алгоритм управления технологическим процессом формирования потребностно-мотивационно-ценностной сферы физической культуры учащихся.....	189
Страколист Г. М., Богдановська Н. В. Вплив сучасного танцю на корекцію порушення постави у дітей молодшого шкільного віку.....	192
Токарь Е. В., Корчевский А. М. Исследование мотивации преподавателей вуза к занятиям физической культурой и спортом.....	195
Толкунов А. В. Здоровье как образовательная ценность.....	198
Толкунов А. В. Формирование стрессоустойчивости у медицинских работников средствами физической культуры и спорта.....	200
Фомченко О. Ф. Славянские игры для детей, и их значение.....	202
Хижевский О. В. Особенности силовой подготовки студенток по данным педагогических исследований.....	205
Черенко В. А., Будковский В. Н., Федорович В. К. Показатели физической подготовленности студентов УО «Мозырский государственный педагогический университет имени И. П. Шамякина» на разных этапах обучения.....	207
Шумилин И. В. К вопросу о подготовке студентов АМГУ к сдаче норм ВСФК «ГТО».....	209